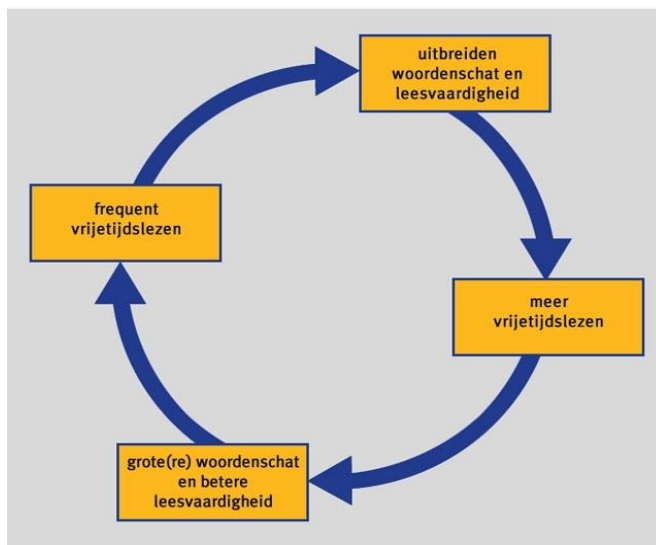

Leeshalfuur Pieter Zeeman

Een goede leesvaardigheid is cruciaal voor Nederland als kennis- en informatie-economie. Er bestaat een positief verband tussen de geletterdheidsscores van een land en de langetermijngroei van het bruto nationaal product (Willms & Murray, 2007). Vaardige lezers vinden makkelijker een baan, verdienen een hoger salaris en hebben betere uitzichten op een succesvolle loopbaan (National Endowment for the Arts, 2007). Ook is bekend dat er een negatief verband bestaat tussen laaggeletterdheid en het welzijn: laaggeletterde kinderen en volwassenen vertonen vaker risicohoudend gedrag en zijn minder gezond. Ze hebben weinig kennis van gezondheidskwesties, en de oorzaak daarvan is dat ze niet goed kunnen lezen. (DeWalt & Hink, 2009).

Positieve spiraal vrij lezen en leesvaardigheid (bron: Leesmonitor.nu)

Wie vaak leest wordt een steeds vaardiger lezer en gaat als gevolg daarvan nog vaker lezen. Zo versterken het vrijetijdslezen en de leesvaardigheid elkaar over en weer als een spiraal. Voor een veellezers is die spiraal positief. Maar iemand die weinig leest, ziet zijn of haar woordenschat en taalvaardigheid juist afnemen, en gaat als gevolg daarvan nog minder lezen. Hier pakt de spiraal negatief uit.

Om de spiraal zo positief mogelijk te laten uitpakken, is het zaak mensen te stimuleren vaak voor hun plezier te lezen, want dat leidt tot een grote leesvaardigheid. Leesvaardigheid is bovendien belangrijk voor de algemene ontwikkeling. (Bron: Stichting Lezen)

Leesprobleem in heel Nederland

Sinds 2000 wordt elke drie jaar de vaardigheid van 15-jarigen in (begrijpend) lezen, wiskunde en natuurwetenschappen gemeten en internationaal vergeleken in het rapport van PISA. Zo wordt gemonitord in hoeverre leerlingen voorbereid zijn op hun rol in de maatschappij. De uitkomsten van het leesonderzoek in het rapport van PISA-2018 zijn zorgwekkend. Nederlandse leerlingen scoren lager dan alle voorgaande jaren en voor het eerst ook lager dan in de 15 EU-landen. Eén op de vier leerlingen loopt het risico op laaggeletterdheid. Bijna een kwart van de leerlingen leest niet op het niveau dat nodig is om

goed te kunnen functioneren op school of in de maatschappij. Daarnaast concludeerde in december 2019 de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) dat de leesprestaties van middelbare scholieren in Nederland steeds slechter worden.

Lezen op Pieter Zeeman

Docenten van Pieter Zeeman merkten deze ontwikkeling ook op. In leerlingbesprekingen kwam regelmatig naar voren dat de leesvaardigheid en het leesbegrip van leerlingen niet op niveau waren. De leerlingen lezen langzaam en slecht geconcentreerd. De leerlingen hadden moeite met het lezen van langere stukken tekst. Vooral bij vakken waar veel teksten in voorkomen, zoals bij de moderne vreemde talen, geschiedenis, aardrijkskunde, biologie. Maar ook bij vakken als economie, natuurkunde en zelfs bij wiskunde merkten docenten dat leerlingen niet goed lezen wat er stond en vaak ook niet begrepen wat er stond. Doordat de leerlingen weinig lezen was de woordenschat van veel leerlingen niet groot, waardoor er nog minder tekstbegrip ontstond.

Vanuit alle vakgebieden was er een groeiende vraag naar het vergroten van de leesvaardigheid en het leesbegrip van onze leerlingen en hiermee dus een groeiende vraag naar schoolbreed werken aan leesonderwijs.

Verbetering leesvaardigheid op Pieter Zeeman

De eerste insteek om onze leerlingen beter te leren lezen, is door hen regelmatig met plezier te laten lezen. Stichting Lezen stelt namelijk: 'Wie in zijn vrije tijd voor het plezier leest – en dat kan óók non-fictie zijn – ziet zijn woordenschat en taalvaardigheid groeien en gaat daardoor weer vaker lezen.' Onze hoofddoelstelling is dan ook onze leerlingen leesplezier te laten ervaren. We willen dat de leerlingen ervaren dat lezen een meerwaarde voor hen heeft en dat ze er plezier aan beleven, zodat zij zich ook na hun opleiding talig blijven ontwikkelen.

Dit willen we bereiken door alle klassen drie maal per week een half uur extra te laten lezen. De leerlingen mogen dan lezen wat ze willen. Het mag om fictie of non-fictie gaan, maar ook om kranten, tijdschriften en stripboeken. Daarnaast lezen de leerlingen ook een bepaalde periode van hun lessen tijdens Nederlands, Engels, Duits en Frans. Hier zal het echter meer om verplichte literatuur gaan.

Om de leerlingen aan genoeg 'leesvoer' te helpen, hebben wij nauw contact met de bibliotheek. Lezen wordt pas leuk wanneer je iets leest waar je iets mee hebt. De docenten en de leesconsulent begeleiden de leerlingen daarin. Iedere leerling heeft of krijgt een bibliotheekpas en in de school zelf is ook veel leesmateriaal aanwezig.

Degene die de leerlingen begeleidt tijdens het lezen, leest zelf overigens ook tijdens het leeshalfuur. Dit om de leerlingen te laten merken dat hun docenten ook leesplezier ervaren. Docenten zullen dan ook regelmatig met de leerlingen in gesprek gaan over wat er zoal gelezen wordt, teneinde alle leerlingen enthousiast te krijgen over lezen en van hen ervaren, sterke lezers te maken.